

Nu ska gräset i Skånes vägkanter förvandlas till biogas

Gräset som klipps ner längs Sveriges vägkanter brukar vanligtvis bli liggande. Men i ett nytt skånskt pilotprojekt ska det istället samlas upp och omvandlas till biogas. Om konceptet sprids vidare i resten av landet kan det öka den svenska biogasproduktionen med upp till 40 procent.

Sally Wahlstedt

+ Följ

Moa Dahlin

+ Följ

Årligen slåtttrar Trafikverket 20 000 mil väggkant över hela landet för att ge fri sikt och öka säkerheten för trafikanterna. Ett nytt projekt på Söderslätt ska omvandla det slåtttrade gräset till biogas.

Bild: Moa Dahlin

I sakta mak rör sig den gula maskinen längs landsvägen och kapar av det höga gräset i väggkanten. Eva Ditlevsen, miljöspecialist på Trafikverket, pekar på några av de blommor som kommer allt närmare maskinens snabbt roterande blad.

– Här ser vi oxtunga, cikoria och blåeld. De kommer klara sig och att växa upp igen, säger hon.

Den regelbundna slåtttern har gjort väggkanterna i Sverige populära bland ängsväxter och insekter, många av dem rödlistade. Flera av växterna trivs dock bäst i torr jord och mår bra av att det klippta gräset tas bort.

Det skånska pilotprojektet "Artrik energiutvinning" har som mål att både öka den biologiska mångfalden längs väggkanterna – och att omvandla det slåtttrade gräset till biogas.

– Trafikverket förvaltar väldigt mycket yta, inte bara vägar och järnvägar utan även sidoytor till vägar och järnvägar. Vi vill se att de artrika miljöerna ökar, och det här är ett sätt bra att göra det på, säger Eva Ditlevsen.

Trafikverkets Eva Ditlevsen och SLU:s Sven-Erik Svensson framför den nya slättermaskinen.
Bild: Moa Dahlin

Konceptet kommer att testas under tre års tid på mindre statliga vägar i tre skånska kommuner: Trelleborg, Skurup och Svedala. Allt uppsamlat material körs till biogasanläggningen Gasum i Jordberga där det omvandlas till biogas.

– Vi har valt de mindre vägarna där det är max 500 till 1 000 bilar per dygn. Längs de vägarna är det lika rent som på en lantbrukares åker. Det är mindre föroreningar i biomassan, och mindre risk att det är skräp på marken, säger Sven-Erik Svensson, som forskar på produktion av biomassa och energiutvinning vid Sveriges lantbruksuniversitet.

Slättermaskinen som används är ett specialdesignat fordon som suger upp biomassan samtidigt som växtligheten skärs av.
Bild: Moa Dahlin

Liknande projekt har tidigare gjorts i bland annat Storbritannien, Holland och Tyskland. Förhoppningen är att småvägarna på Söderslätt ska kunna generera cirka 1 000 ton biomassa per år. Dessutom kommer de att generera gödsel, en restprodukt från biogasproduktionen.

- Biomassa från 50 mil småvägar på Söderslätt räcker till 50 till 100 gasbilar per år, lite beroende på hur långt de kör, säger Sven-Erik Svensson.

Eva Ditlevsen framför biogasanläggningen i Jordberga.

Bild: Moa Dahlin

Varje år slåttar Trafikverket 20 000 mil vägkant runt om i landet. Om projektet i Skåne går bra hoppas initiativtagarna på att kunna sprida konceptet vidare i resten av Sverige. Gasum har biogasanläggningar på ytterligare fem platser i landet och har möjlighet att ta emot mer biomassa från de svenska vägkanterna.

Om vägkantsgräs över hela landet omvandlades till biogas räknar Trafikverket med att det skulle kunna öka den svenska biogasproduktionen med upp till 40 procent.

I södra Skåne brukar den första slåttarna vanligtvis ske under juni månad. Men i år har det tagit tid att få den specialdesignade slåttmaskinen på plats. Under juli ger sig slåttmaskinen för första gången ut på vägarna. Sedan väntar ytterligare en omgång i augusti eller september.